

hæves; det forekommer mig rigtignok at være løierligt, at man paa den ene Side ved at hæve Pastvängen lukker op for Grændsen for den, der vil gaae ind, men derimod naar han declarerer sig som Haandværksvend, saa skriver til denne nye Undersøgelse (Tscherning: Saa kan han lade være at declarere sig som Haandværksvend!); ja, men han er dog paa en Maade nødt til at sige sit Erhverv i Overeensstemmelse med den Altraa, som har ført ham herind; det er allerede derved godtgjort, at han er Haandværksvend, og det er heller ikke forglemt i denne Lov. Det vilde dog forekomme. f. Ex. en britisk Undersaet forunderligt, naar man vilde sige til ham: Ja, Afdgangen til Landet er fri, der behøves ikke noget Pas, og man saa begyndte at examinere ham om, hvorledes han havde opført sig, om han i den sidste Tid havde haft Arbejde, om han havde udkert o. s. v. — jeg troer ikke, at det vilde give noget videre godt Begreb om vore Forhold her enten hos den Paagjældende eller hos hans Landsmænd. Jeg maa antage det for at være en meget illusorisk Begyndelse at hæve Pastvängen og desuagtet fastholde disse Undersøgelser, der jo ikke ere ophævede, idet man jo bagefter begynder at undersøge, om den Paagjældende egentlig ogsaa med Rette er kommen ind i Landet. Det hedder rigtignok i Lovudkastets Motiver, at saasnart Pastvängen hæves, ville disse Undersøgelser ligefrem falde bort, men det staaer ikke i selve Loven, og af den ærede Ministers Udtalelse i det andet Thing seer man Grunden, hvorfor det ikke staaer i Loven. Den høitærede Minister har, som det allerede er blevet bemærket af den ærede første Taler, der givet Tilfagn om, at han vilde sende instruerende Circulærer til alle Politiværdigheder om, at de ikke skulde foretage disse Undersøgelser, idetmindste ikke i den Yderlighed, hvorom der her er Tale; men jeg maa dog tilstaae, at jeg finder, at hvad der er givet ved Lov kun kan hæves ved Lov, og jeg kan derfor ikke, saaledes som den ærede første Taler, finde mig beroliget ved et saadant Tilfagn. Jeg tvivler ingenlunde om, at den nuværende ærede Justitsminister vil lade sig det være særdeles magtpaaliggende at bortrydde disse Vanstænderheder for reisende Haandværksvende, men jeg

maa dog her udtale, at man, hvad der flere Gange er blevet udtalt, ikke veed, hvorlænge den høitærede Minister beklæder den Post, han nu indtager, og jeg maa sige, at dersom f. Ex. hans Eftermand havde en Anskuelse som den, jeg seer der er udtalt af Byfogden i Helsingør, saa vilde jeg ikke troe, at disse instruerende Circulærer vilde blive synderlig mildnende for de reisende Haandværksvende. Den høitærede Minister har fremdeles yttret, at Pasvæsenet ikke stod i nogen nye Forbindelse med Ophævelsen af disse Undersøgelser, som ere bestemte i Forordningen af 10de December 1828. Den høitærede Minister har i Landstthinget søgt at bevise, at det ikke fandt Sted, idet han har udtalt sig — det findes i Landstthingstidendens Nr. 16, 9de Spalte, og det er kun et Par Ord, jeg skal tillade mig at oplæse — saaledes: „Det bedste Beviis paa, hvor lidt disse Bestemmelser“ — nemlig Bestemmelserne i den omtalte Forordning af 1828 — „falde sammen med den Deel af Lovgivningen, der har med Pasvæsenet at gjøre, er, at der kan komme en af de i Forordningen omhandlede Personer — en fremmed Haandværksvend eller en af de Personer, med Hensyn til hvilke § 14 fastsætter en Undersøgelse —“ — det er med Hensyn til deres Udvortes og deres Klædebragt — „ind i Landet, forsynet med et i alle Henseender fuldgjældigt Pas, uden dog derfor at kunne undgaae, at Forordningens Bestemmelser komme til Anvendelse paa ham.“ Ja, jeg kan dog ikke finde, at der er en saadan Afstillelse mellem Ophævelsen af Pastvängen og Ophævelsen af Undersøgelserne, som den høitærede Minister derved har villet godtgjøre, thi Saameget er vist, at skal Pastvängens Ophævelse være et Gode og hæve en stor Hindring for Samfærdsfelen mellem de forskjellige Nationer, saa maa det ikke blot tilstedes de Vedkommende at komme ind i Landet, men ogsaa at bevæge sig nogenlunde frit, kun undergivet de Love, som herske for Landets egne Haandværksvende, og jeg troer, at i saa Henseende vil Loven om Pøsgængerer og Vælleri af 3die Marts 1860 give tilbørlig Betryggelse. Generalprocureuren har — det findes i Motiverne til Lovudkastet — udtrykkelig udtalt, at „en saadan Undersøgelse vilde formeentlig i den Grad være i